Stockholms universitet

PM
2026-02-09

Kursbeskrivning Examensarbete 30 hp. vårterminen 2026

Inledning

I juristutbildningen ingår att du som student ska skriva ett examensarbete om 30 högskolepoäng. Som termen antyder avslutar examensarbetet utbildningen. Arbetet kan sägas utgöra ett så kallat gesällprov där du efter fyra års studier ska visa att du besitter den akademiska färdigheten och förmågan att identifiera, formulera och analysera ett komplext problem i ett rättsligt perspektiv samt dra slutsatser av detta.

Tanken med kursbeskrivningen är att den i tillägg till kursplanen ska utgöra en samlad framställning för dig som önskar förbereda dig inför examensarbetet samt genomföra kursen på ett bra sätt. Ta därför alltid del av såväl kursplanen som kursbeskrivningen. Nyckeln till framgång vid författandet av ett examensarbete ligger ofta i god framförhållning och planering. Erfarenheten är emellertid att det inte sällan brister i planeringen och att många studenter kommer igång alldeles försent med arbetet. Kursbeskrivningen innehåller däremot inte några regelrätta råd om hur du rent tekniskt bör skriva examensarbetet. Dessa frågor behandlas istället inom ramen för den kurslitteratur som återfinns i kurslitteraturförteckningen samt i undervisningen på kursen.

Den nu aktuella kursbeskrivningen ersätter tidigare kursbeskrivning från och med YYYY

Förberedelser inför examensarbetet

Informationsmöten

Eftersom det krävs att du som student förbereder ansökan till kursen genom att bilda dig en uppfattning om det rättsliga problem du önskar behandla i examensarbetet samt den metod och det material du avser att använda hålls två kursinformationsmöten per läsår. Vid mötena går kursföreståndaren tillsammans med kursadministratören igenom hur du ansöker till kursen och vad du bör tänka på vid valet av ämnesinriktning. Mötena hålls under höst- respektive vårterminens A-period inför att ansökningsomgången till nästa termins kurs öppnar. Det råder inte något obligatoriskt närvarokrav, men det rekommenderas att du som blivande student på kursen deltar i något av mötena. Det ger dig också tillfälle att ställa frågor angående den kommande kursen.

Val av ämnesinriktning

I ansökan till kursen ska du ange vilken ämnesinriktning du önskar ge ditt examensarbete. Planeringen av examensarbetet börjar egentligen redan vid valet av specialkurser. Genom att

Juridiska institutionen

Stockholms universitet
Juridiska institutionen
SE-106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 10 C

Telefon: 08-16 20 00
E-post: exarb@juridicum.su.se
Hemsida: http://www.jurinst.su.se/

Stockholms universitet

juristexamen utgör en så kallad akademisk yrkesexamen avviker utbildningen på Juristprogrammet något från vad som allmänt gäller för kandidat- respektive magisterexamen. Utbildningen på programmet kan i ett pedagogiskt perspektiv delas in i fyra faser fördelade på den grundläggande och avancerade nivån: Den första fasen utgörs av Juridisk introduktionskurs (JIK). Kursen utgör en grundläggande introduktion till rättsvetenskapen och de studier som sedan följer inom ramen för programmet. Här ställs frågor som: Vad är rättsvetenskap? Vilken roll och funktion har juridiken i samhället? Även grundläggande kunskap om rättskällorna samt juridisk metod förmedlas här. I den andra fasen studerar studenten grundläggande materiell rätt och juridisk metod. Som student ges du även ett teoretiskt och historiskt perspektiv på rätten genom studierna i allmän rättslära och rättshistoria. Inom ramen för rättsinformatiken lyfts det tvärdisciplinära och tvärvetenskapliga perspektivet fram. De obligatoriska kurserna i form av JIK– Allmän rättslära kan sägas innefatta kunskaper och färdigheter som samtliga jurister måste ha med sig i yrkeslivet. Kurserna JIK–Förvaltningsrätt med förvaltningsprocessrätt ges på grundläggande nivå medan kurserna Rättsinformatik och Allmän rättslära utgör kurser på avancerad nivå. Under den tredje fasen i studierna ges du sedan möjlighet att fördjupa din kunskap och dina färdigheter inom valda områden. Som avslutning på utbildningen författar du sedan ditt examensarbete på ett självvalt tema. Schematiskt kan indelningen beskrivas på följande sätt:

Grundläggande nivå	Fas 1	JIK
	Fas 2	Europarätt Statsrätt Civilrätt A–D Associationsrätt Skatterätt Straffrätt Processrätt Folkrätt Internationell privaträtt Rättshistoria Förvaltningsrätt med förvaltningsprocessrätt
Avancerad nivå		Rättsinformatik Allmän rättslära
	Fas 3	Specialkurser
	Fas 4	Examensarbete

Stockholms universitet

De olika faserna har ett nära samband med varandra. De grundläggande studierna övergår i en specialisering som sedan mynnar ut i examensarbetet. Som student bör du således redan mot slutet av den andra fasen börja planera vilka specialkurser du önskar läsa och i förlängningen inom vilket område du önskar skriva ditt examensarbete. Specialkurserna är tillsammans med de obligatoriska kurserna tänkta att ge dig en god grund att stå på vid planeringen och genomförandet av examensarbetet. Det förekommer att studenter ser på examensarbetet som en breddning av sina kunskaper och söker skriva i ett ämne inom vilket de endast har grundläggande kunskaper. Risken är då att examensarbetet inte kommer att få det erforderliga djup som krävs för godkänt betyg på kursen. Rent praktiskt kan det vara en god idé att du diskuterar lämpliga teman för examensarbetet med en lärare inom det aktuella ämnet redan under specialkurserna. Det behöver inte betyda att du måste formulera en exakt frågeställning, men du bör ändå ha någon uppfattning om det kommande projektet och vilka frågeställningar som kan vara lämpliga att ta sig an.

Registrering

Den som önskar skriva sitt examensarbete ska registrera sig på kursen via **antagning.se**. Sista ansökningsdag för höstterminens kurstillfälle är den **15 april**. Ansökan öppnar den 15 mars. Sista ansökningsdag för vårterminens kurstillfälle är den **15 oktober**. Här öppnar ansökan den 15 september. Efterregistrering kan ske i mån av plats fram till kursstart. Observera att efterregistering inte kan ske om förkunskapskraven eller dispens krav ej är uppfyllda som senast första dagen på kursen.. Efter detta sker ingen registrering.

Examensarbetet ska självständigt planeras och författas inom huvudområdet rättsvetenskap med någon av följande *ämnesinriktningar*:

Allmän rättslära
Civilrätt
– Allm. och spec. förmögenhetsrätt
– Arbetsrätt
– Associationsrätt
– Familjerätt
– Fastighetsrätt
– Immaterialrätt och marknadsrätt
Europarätt
Folkrätt
Internationell privaträtt
Miljörätt
Offentlig rätt
Processrätt
Rättshistoria
Rättsinformatik
Skatterätt
Straffrätt

Stockholms universitet

Organisatoriskt behandlas statsrätten och förvaltningsrätten som en inriktning (offentlig rätt). Om du väljer att författa examensarbetet i civilrätt måste även en *särskild inriktning* väljas. Om du planerar att i examensarbetet behandla ett tema som kan sägas utgöra en kombination av två inriktningar bör du rådgöra med en lärare i något av ämnena angående detta innan du i ansökan anger önskad ämnesinriktning.

I samband med anmälan ska du även ladda upp en blankett där du bland annat i rangordning anger inom vilka tre ämnesinriktningar du önskar författa ditt examensarbete (i fråga om inriktningen Civilrätt utgör varje särskild inriktning ett alternativ). Anmälningsblanketten kan laddas ned från kurshemsidan.

Innan du laddar upp blanketten är det viktigt att du som önskar behandla en specifik rättslig frågeställning verkligen kontrollerar att denna faller inom den valda ämnesinriktningen. Kontrollera gärna detta i den juridiska litteraturen samt genom att diskutera med någon lärare inom ämnet på dennes mottagningstid. Den som till exempel önskar utreda en viss rättslig frågeställning rörande barn bör exempelvis kontrollera om frågeställningen är av huvudsakligen civilrättslig eller socialrättslig art. Är det förstnämnda fallet bör du välja ämnesinriktningen civilrätt/familjerätt medan i det andra fallet bör du istället välja offentlig rätt. I fråga om funktionellt sammansatta ämnen som exempelvis sjö- och transporträtt bör studenten fråga sig vilken karaktär den valda frågeställningen har. Rör frågeställningen sjötransportörens ansvar för skada på gods hör denna hemma inom ramen för civilrätt/allmän förmögenhetsrätt medan frågeställningar som ansvar för utsläpp från fartyg kan falla inom miljörätt eller folkrätt beroende på inriktning. Ett felaktigt val kan betyda att du tvingas justera frågeställningen så att denna faller inom den valda ämnesinriktningen.

OBS: Har blanketten inte laddats upp på antagning.se senast en vecka efter sista ansökningsdag kommer ansökan att betraktas som ofullständig och därför inte beaktas.

Även om du har anmält att du önskar författa ditt examensarbete inom en viss ämnesinriktning gäller att du inte är garanterad detta. Du är heller inte garanterad att placeras i en viss grupp. Möjligheten att få skriva inom ett visst ämne kan begränsas på grund av ett högt söktryck och brist på handledare. Institutionen söker bereda så många som möjligt tillfälle att skriva inom önskad ämnesinriktning samt organisera grupperna efter detta, men vid kapacitetsbrist kan du som student behöva skriva med en annan ämnesinriktning eller placeras i en annan grupp med en annan handledare. Vid kapacitetsbrist inom ett visst ämne kommer urvalet avseende en viss ämnesinriktning att göras med utgångspunkt i första hand i antalet specialkurser som studenten har inom ämnet och i andra hand antalet högskolepoäng på Juristprogrammet. I tredje hand kan hänsyn även tas till andra kurser som har relevans för examensarbetet. Viktigt att tänka på vid valet mellan olika ämnesinriktningar är om det tema som du tänker behandla kan passa in i flera inriktningar. Den som exempelvis önskar skriva om skadestånd i samband med brott kan i

princip ha en handledare med kompetens inom antingen straffrätt eller civilrätt (skadeståndsrätt). Om det råder brist på handledare inom straffrätt kan det vara idé att välja inriktningen civilrätt i första hand och straffrätt i andra hand. Andra frågeställningar kan vinklas mot allmän rättslära eller rättshistoria. Den som är intresserad av straffrättsliga frågeställningar kan exempelvis välja att inom ramen för examensarbetet behandla rättsfilosofiska frågeställningar rörande brott och straff eller frågeställningar rörande straffrättens historiska utveckling.

Inför kursen delas studenterna in ämnesvis i grupper om cirka fem studenter samtidigt som en grupphandledare för respektive grupp utses. Du behöver således inte själv kontakta en presumtiv handledare. Du följer sedan din grupp under hela kursen. Viss uppdelning i handledarskapet kan förekomma på det sättet att en lärare svarar för grupphandledningen medan en annan lärare svarar för den individuella handledningen. Observera att det är mycket viktigt att du inte anmäler dig till kursen förrän du är säker på att du kommer att författa examensarbetet under den period som anges i anmälan. I annat fall försvårar du planeringen av seminarieundervisningen samt upptar handledarkapacitet som sedan inte utnyttjas. Likaså är det viktigt att du som student genast anmäler ändrade förhållanden till kursadministratören om du efter anmälan ändå inte avser att följa kursen. Annars försvåras administrationen av grupperna och i värsta fall kan du hindra en annan student från att skriva i ämnet.

Arbetet med den preliminära gruppindelningen brukar normalt vara färdigt:

Kurstillfälle	**Tidpunkt**
Hösttermin	Månadsskiftet juni/juli
Vårtermin	Mitten av november

När den preliminära gruppindelningen är färdig erhåller samtliga studenter en länk till schemat. Senast veckan före kursstart registreras studenterna och får då tillgång till kursen i Athena. En välkomstmeddelande skickas i samband med detta ut till studenterna.

Dispens från förkunskapskraven

För registrering på kursen krävs att du uppfyller de i kursplanen föreskrivna förkunskapskraven. Det är möjligt att ansöka om dispens från förkunskapskravet, men dispenspraxis är restriktiv. Anledningen till detta är som inledningsvis nämndes att examensarbetet utgör ett gesällprov som är tänkt att avsluta utbildningen och att det således krävs att du har nödvändiga förkunskaper för genomförandet av ett sådant arbete. Ansökan om dispens från förkunskapskraven ställs till Juridiska institutionens utbildningskansli. Om förkunskapskraven inte är uppfyllda vid ansökningstillfället kan studenten antas med villkor på antagning.se. Villkoret avlägsnas av kursadministratören om studenten uppfyller kraven eller har inkommit med godkänd dispens före kursstart.

Stockholms universitet

Arbetet under kursen

Introduktionsfasen (v. 1)

Kursen är uppdelad i tre faser: introduktionsfasen, planerings- och genomförandefasen samt slutligen examinationsfasen. Det grundläggande syftet med introduktionsfasen är att du ska komma igång med uppsatsarbetet på ett tidigt stadium samt få hjälp med framförallt problemformulering, och metodval. Under introduktionsfasen ges inledningsvis ett antal allmänna föreläsningar och workshops (se schema på kurshemsidan). Ett studiematerial finns även tillgängligt i Athena. Tanken med undervisningen och studiematerialet är att du ska få en orientering om vilka krav som allmänt ställs på en akademisk uppsats på avancerad nivå. Här behandlas frågor som berör

- problemformulering,
- metod och material,
- struktur,
- analys och argumentation,
- språk och formalia, samt
- hantering av uppsatsmallen och informationssökning.

Planerings och genomförandefasen (v. 2–18)

Planeringsfasen inleds med att studentgruppen träffas vid ett första projektseminarium. Inför detta seminarium ska du ladda upp ett första kortfattat utkast till projektpromemoria i Athena (pdf-format). Tidpunkten för uppladdning framgår i Athena. I utkastet förväntas du framförallt diskutera valet av tema och frågeställning i uppsatsen. Den kommande projektplaneringen diskuteras sedan under ledning av grupphandledaren. Övriga gruppmedlemmar ska delta i diskussionen. Det finns då tillfälle att pröva olika tänkbara teman och frågeställningar. Vidare finns det tillfälle för grupphandledaren att närmare redogöra för vad som förväntas av dig som uppsatsstudent under terminen beträffande inlämningar, aktivitet vid seminarier samt opposition.

Vid det andra projektseminariet ska du presentera den färdiga projektpromemorian. Målsättningen är att innehållet i den färdiga projektpromemorian ska kunna utgöra grunden till inledningskapitlet i examensarbetet. Den ska innehålla en djupare diskussion av valet av uppsatstema och frågeställning, metod och material, ett utkast till disposition av de resterande delarna av uppsatsen samt en tidplan för arbetet. Promemorian laddas upp i pdf-format i Athena inför det andra projektseminariet senast vid den för inlämningsuppgiften angivna tidpunkten. Vid det andra projektseminariet ska samtliga deltagare ha läst varandras projektpromemorior och vara beredda att ingående diskutera dessa.

Arbetet under genomförandefasen består av författandet av uppsatsen (genomförandet av undersökningen). Uppsatsen kan skrivas i den mall som återfinns i Athena. Den är anpassad för

läsning i pdf-format på läsplatta i normalstorlek. Detta är en fördel om studenten sedan väljer att ladda upp den färdiga uppsatsen i Diva. Mallen passar bäst för de som använder MS Word. Den är därför frivillig. Den som väljer en annan mall måste se till att disposition m.m. följer den mall som finns i Athena. Institutionen tillhandahåller ett redigerbart försättsblad. Det finns inte några formella krav avseende uppsatsens längd. För att diskussionen i uppsatsen ska få erforderligt djup rekommenderas dock att uppsatsen uppgår till 18 000–20 000 ord. Längre texter bör undvikas. Rekommendationen avser uppsatsens brödtext inklusive fotnoter, men exklusive eventuellt förord, innehållsförteckning och källförteckning samt eventuella bilagor. En alltför lång eller alltför kort uppsats kan påverka betygssättningen. Uppsatsen ska inledas med en sammanfattning på engelska. Har uppsatsen författats på engelska kan även en svensk sammanfattning ingå.

OBS. Beträffande studenter som är antagna till kompletteringsutbildningen för utländska jurister gäller enligt utbildningsplanen och kursplanen att examensarbetet ska författas på svenska.

I mitten av genomförandefasen samlas studentgruppen för ett avstämningsseminarium. Inför avstämningsseminariet laddas ett utkast upp i Athena i pdf-format senast vid den för inlämningsuppgiften angivna tidpunkten. Utkastet bör för att vara meningsfullt omfatta cirka halva uppsatsen eller de avsnitt som grupphandledaren ger anvisningar om. I första hand är det givetvis studenten som kan avgöra vad som är ”halva” uppsatsen. Seminariet ägnas åt att, mot bakgrund av den valda frågeställningen och metoden, diskutera framställning och argumentation. Grupphandledaren kan även ange särskilda diskussionsteman för seminariet. Du ska även vara beredd att redogöra för din plan för det fortsatta arbetet med uppsatsen.

I uppsatsarbetet kan även ingå att du gör praktik. Praktikinslaget har till syfte att ge dig sådana kunskaper och insikter som du behöver för att författa examensarbetet. Praktiken måste utgöra ett **direkt och nödvändigt** led i arbetet med uppsatsen. Det ska således finnas ett mycket nära samband mellan praktiken och uppsatsförfattandet. Det kan exempelvis vara fråga om att det är nödvändigt att samla in material till uppsatsen genom empiriska undersökningar. Det är inte tillräckligt att studenter som författar sitt examensarbete inom exempelvis familjerätt, mera allmänt praktiserar på en advokatbyrå, som arbetar med den typen av ärenden. Den sammanlagda praktiken får uppgå till **maximalt tre veckor** (120 timmar) och ska förläggas till genomförandefasen. Studenten ansöker själv om praktikplats, men denna ska godkännas av kursföreståndaren efter samråd med grupphandledaren innan praktiken påbörjas. Praktikhandledaren ska efter genomgången praktik utfärda ett intyg om detta. Det ställs precis samma krav på ett sådant examensarbete som på de examensarbeten som författas utan praktikinslag.

Den student som önskar göra en mer allmän praktik uppmanas istället att söka de fristående kurserna Juridik & Praktik 15 respektive 30 hp. Se närmare information på kurshemsidan). Skälet till att praktiken har separerats från examensarbetet är att erfarenhetsmässigt har kvaliteten på examensuppsatserna visat sig bli lidande när studenterna praktiserar heltid samtidigt som de sökte skriva en fullgod akademisk uppsats. Det förekommer

att studenter själva ordnar praktikplats utanför utbildningen, men även detta avråder institutionen ifrån. Praktiken äger då inte rum inom ramen för studierna och studenten är därmed inte försäkrad genom universitetet.

Cirka en månad före examinationsseminariet träffar du på nytt studenterna i gruppen för ett avslutande korrekturseminarium under ledning av grupphandledaren. Seminariet fungerar som en generalrepetition inför examinationsseminariet. Din uppsats förväntas nu vara så gott som färdig. Inför korrekturseminariet laddar du upp uppsatsen i Athena i pdf-format senast vid den tidpunkt som anges för inlämningsuppgiften. Uppsatserna diskuteras sedan i tur och ordning under seminariet. I en grupp bestående av fem studenter ger grupphandledaren inför seminariet tre studenter ett särskilt ansvar för att ingående granska och diskutera en viss uppsats. Dessa ska komma med ingående konstruktiv kritik på texten. Till grund för diskussionen bör bedömningskriterierna ligga. Den inaktiva fjärde studenten (åhöraren) rekommenderas att notera synpunkterna eftersom denne normalt kommer att få uppgiften att agera som opponent under examinationsseminariet. Vidare gäller att studenter som inte avser att lämna in sin uppsats till ordinarie examinationsomgång ändå måste närvara vid korrekturseminariet. Dessa studenter ges då i uppgift att bidra aktivt genom att kommentera de övriga studenternas uppsatser på ett konstruktivt och fördjupat sätt. Även deras egna uppsatser kommer att diskuteras vid seminariet, men i dessa fall ges återkoppling av samtliga närvarande studenter i gruppen istället för av en särskilt utsedd trio. Syftet är att säkerställa att alla studenter, oavsett inlämningstidpunkt, får relevant återkoppling inför fortsatt arbete med sin text.

Individuell handledning

Under planerings- och genomförandefasen ges även utrymme för individuell handledning i tillägg till grupphandledningen. Tanken med den individuella handledningen är inte att uppsatsen i dess helhet ska diskuteras, utan att denna form av handledning ska ägnas åt att diskutera vissa specifika frågeställningar eller avsnitt i uppsatsen där du som student behöver råd och synpunkter inför det fortsatta arbetet. Den individuella handledningen är alltså inte tänkt att ersätta grupphandledningen utan ska utgöra ett komplement till denna. Det betyder att det inte går att be handledaren att rent allmänt gå igenom utkastet, utan du måste inför det individuella handledningstillfället ange ett precist tema för diskussionen. Den individuella handledningen är frivillig och studenten kan träffa sin individuella handledare vid ett tillfälle om 45 minuter. Tillfället planeras in tillsammans med handledaren. Handledningstillfället kan förläggas såväl inför som efter något av projektseminarierna respektive avstämningsseminariet, men före korrekturseminariet. Efter korrekturseminariet ges ingen individuell handledning. Den individuella handledningen behöver inte ges av grupphandledaren.

Examinationsfasen (v. 19–20)

Inför examinationsseminariet laddar studenten upp uppsatsen i Athena i pdf-format. Grupphandledaren kan avråda från att uppsatsen läggs fram för examination. Studenten har dock själv beslutanderätten i frågan.

Stockholms universitet

Ett examinationsseminarium tar cirka fem timmar. Varje uppsats ägnas totalt sett cirka 45 minuter. Vid seminariet ges respondenten (författaren) först tillfälle att komma med korrigeringar. Därefter presenterar och granskar opponenten uppsatsen ur akademisk synvinkel samt ställer frågor angående den till respondenten. Sammanlagt beräknas detta ta cirka 20 minuter i anspråk. Slutligen kan de övriga tre studenterna ges tillfälle att lyfta fram sådana aspekter som opponenten inte har tagit upp under ca 5 minuter (respondenten deltar inte i den diskussionen, men kan vara närvarande). Det är här inte fråga om att opponenten eller övriga studenter ska betygsätta uppsatsen utan att uppsatsen, det vill säga valet av problemformulering, metod, disposition, argumentation, slutsatser, etc., ska diskuteras. Den rättande lärare som leder examinationsseminariet sammanfattar sedan diskussionen samt lyfter fram vissa akademiska kvalitéer med uppsatsen. I samband med att seminariet avslutas kan läraren även ge en samlad återkoppling på uppsatserna som helhet. Pedagogiskt sett kan därmed återkopplingen sägas vara den sista handledningen som studenten får på Juristprogrammet. Rättande lärare är inte bunden av studenternas argumentation vid examinationsseminariet utan sätter själv betyget senast tre veckor efter seminariet. Bedömningen framgår tydligt av matrisen i Athena.

Betygsättning

Förhållandet mellan bedömningskriterierna och betygskriterierna

Av kursplanen framgår till att börja med vilka *bedömningskriterier* som examinationen av uppsatsen utgår från, det vill säga *vilka faktorer som ska bedömas*. Bedömningskriterierna återspeglar i sin tur de förväntade studieresultaten i kursplanen. Som exempel kan nämnas att metoden utgör en faktor i bedömningen av ett examensarbete. Bedömningskriteriet svarar bland annat mot det förväntade studieresultatet att studenten efter genomgången kurs ska ha förmåga att självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor. Det betyder således att som ett moment i examinationen av uppsatsen har rättande lärare att bedöma valet av metod, diskussionen av metoden samt användningen av denna. Hur dessa faktorer sedan bedöms styrs av *betygskriterierna*. Betygskriterierna tar med andra ord sikte på kvaliteten i metodvalet, diskussionen av metoden samt användningen av denna.

Bedömningen av uppsatsmomentet

Förhållandet mellan de förväntade studieresultaten, bedömningskriterierna och betygskriterierna avseende uppsatsmomentet är följande:

Bedömningskriterium	**Betygskriterium**
Problemformulering	**Uppfyller mycket väl:** Uppsatsens tema framstår som mycket välvalt samt motiveras på ett mycket bra sätt. Problemformuleringen är mycket tydlig och skarp samt väl avgränsad. Det framgår

Stockholms universitet

Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa kännedom om rättssystemets roll inom det valda ämnesområdet samt kunskap om hur rätten inom området påverkar det övriga samhället. – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet.	mycket tydligt vad författaren önskar uppnå med diskussionen i uppsatsen. **Uppfyller väl:** Uppsatsens tema framstår som välvalt samt motiveras på ett bra sätt. Problemformuleringen är tydlig och skarp samt väl avgränsad. Det framgår tydligt vad författaren önskar uppnå med diskussionen i uppsatsen. **Uppfyller:** Uppsatsens tema framstår som i huvudsak välvalt samt motiveras på ett i huvudsak bra sätt. Problemformuleringen är i huvudsak tydlig och skarp samt väl avgränsad. Det framgår i huvudsak tydligt vad författaren önskar uppnå med diskussionen i uppsatsen. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Faktakunskap och insikt i ämnet Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad kunskap i och förståelse av det ämnesområde som uppsatsen behandlar samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom området. – visa kunskap om andra ämnesområden som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna.	**Uppfyller mycket väl:** Faktainnehållet i uppsatsen framstår som mycket relevant i förhållande till problemformuleringen och visar på en mycket god insikt i rättsområdet samt i dess förhållande till andra delar av rättssystemet och samhället i övrigt. **Uppfyller väl:** Faktainnehållet i uppsatsen framstår som relevant i förhållande till problemformuleringen och visar på en god insikt i rättsområdet samt i dess förhållande till andra delar av rättssystemet och samhället i övrigt. **Uppfyller:** Faktainnehållet i uppsatsen framstår som i huvudsak relevant i förhållande till problemformuleringen och visar på en i huvudsak god insikt i rättsområdet samt i dess förhållande till

Stockholms universitet

	andra delar av rättssystemet och samhället i övrigt. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Framställning Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad kunskap i och förståelse av det ämnesområde som uppsatsen behandlar samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom området.	**Uppfyller mycket väl:** Framställningen är mycket väl sammanhängande med en mycket tydlig och logisk disposition koncentrerad till de centrala frågeställningar som gör sig gällande inom ramen för problemformuleringen. **Uppfyller väl:** Framställningen är väl sammanhängande med en tydlig och logisk disposition koncentrerad till de centrala frågeställningar som gör sig gällande inom ramen för problemformuleringen. **Uppfyller:** Framställningen är i huvudsak väl sammanhängande med en i huvudsak tydlig och logisk disposition koncentrerad till de centrala frågeställningar som gör sig gällande inom ramen för problemformuleringen. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Material Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad kunskap i och förståelse av det ämnesområde som uppsatsen behandlar	**Uppfyller mycket väl:** Det material som författaren har använt sig av framstår som mycket relevant i förhållande till den valda problemformuleringen. Urvalet av material visar att författaren har gjort en mycket noggrann inventering av källmaterialet på området. **Uppfyller väl:** Det material som författaren har använt sig av framstår som relevant i

Stockholms universitet

samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom området. – visa kunskap om andra ämnesområden som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna.	förhållande till den valda problemformuleringen. Urvalet av material visar att författaren har gjort en noggrann inventering av källmaterialet på området. **Uppfyller:** Det material som författaren har använt sig av framstår som i huvudsak relevant i förhållande till den valda problemformuleringen. Urvalet av material visar att författaren har gjort en i huvudsak noggrann inventering av källmaterialet på området. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Metod Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad förmåga att tillämpa de i förhållande till det valda ämnet relevanta rättsreglerna och göra kvalificerade juridiska bedömningar. – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet. – självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor.	**Uppfyller mycket väl:** Metoden framstår i förhållande till den valda problemformuleringen som mycket välvald. Metoden diskuteras och konkretiseras med hänsyn till den valda problemformuleringen på ett sådant sätt att en mycket god förtrogenhet med valda metoden uppvisas. Den valda metoden återspeglas på ett mycket gott sätt i framställningen. **Uppfyller väl:** Metoden framstår i förhållande till den valda problemformuleringen som välvald. Metoden diskuteras och konkretiseras med hänsyn till den valda problemformuleringen på ett sådant sätt att en god förtrogenhet med valda metoden uppvisas. Den valda metoden återspeglas på ett gott sätt i framställningen. **Uppfyller:** Metoden framstår i förhållande till den valda problemformuleringen som i huvudsak välvald. Metoden diskuteras och konkretiseras med hänsyn till den valda problemformuleringen på ett sådant sätt att

Stockholms universitet

	en i huvudsak god förtrogenhet med valda metoden uppvisas. Den valda metoden återspeglas på ett i huvudsak gott sätt i framställningen. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Analys och argumentation Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad förmåga att tillämpa de i förhållande till det valda ämnet relevanta rättsreglerna och göra kvalificerade juridiska bedömningar. – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet. – självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**Uppfyller mycket väl:** Den rättsliga argumentationen är mycket tydlig, systematisk och logisk. Argumentationen uppvisar en mycket hög grad av självständighet och en mycket god förmåga att problematisera olika rättsliga frågeställningar med utgångspunkt i materialet. **Uppfyller väl:** Den rättsliga argumentationen är tydlig, systematisk och logisk. Argumentationen uppvisar en hög grad av självständighet och en god förmåga att problematisera olika rättsliga frågeställningar med utgångspunkt i materialet. **Uppfyller:** Den rättsliga argumentationen är i huvudsak tydlig, systematisk och logisk. Argumentationen uppvisar en tillfredsställande grad av självständighet och tillfredsställande förmåga att problematisera olika rättsliga frågeställningar med utgångspunkt i materialet. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Slutsatser	**Uppfyller mycket väl:** Slutsatserna anknyter i mycket hög grad till den inledande problemformuleringen samt

Stockholms universitet

Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen. – visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.	framstår som mycket väl underbyggda med hänsyn till den argumentation som har förts i uppsatsen. Slutsatserna sätts på ett mycket gott sätt in i en större relevant samhällelig och/eller vetenskaplig kontext. **Uppfyller väl:** Slutsatserna anknyter i hög grad till den inledande problemformuleringen samt framstår som väl underbyggda med hänsyn till den argumentation som har förts i uppsatsen. Slutsatserna sätts på ett gott sätt in i en större relevant samhällelig och/eller vetenskaplig kontext. **Uppfyller:** Slutsatserna anknyter i tillfredsställande grad till den inledande problemformuleringen samt framstår som i huvudsak väl underbyggda med hänsyn till den argumentation som har förts i uppsatsen. Slutsatserna sätts på ett i huvudsak gott sätt in i en större relevant samhällelig och/eller vetenskaplig kontext. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Källor och formalia, m.m. Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera juridiska komplexa frågeställningar inom det valda ämnesområdet.	**Uppfyller mycket väl:** Stor noggrannhet och korrekthet dokumenteras i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning. **Uppfyller väl:** Noggrannhet och korrekthet dokumenteras i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning. **Uppfyller:** Noggrannhet och korrekthet dokumenteras i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning även om vissa smärre brister förekommer.

Stockholms universitet

	Uppfyller inte: Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Språkbehandling Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**Uppfyller mycket väl:** Språkbehandlingen är såväl stilmässigt som grammatiskt mycket god. **Uppfyller väl:** Språkbehandlingen är såväl stilmässigt som grammatiskt god. **Uppfyller:** Språkbehandlingen är såväl stilmässigt som grammatiskt i huvudsak god. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Försvar Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – inom givna tidsramar självständigt planera och författa ett examensarbete samt såväl skriftligen som muntligen klart redovisa resultatet av detta. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**Uppfyller mycket väl:** Ställningstagandena i uppsatsen försvaras på ett mycket konstruktivt och förtjänstfullt sätt. **Uppfyller väl:** Ställningstagandena i uppsatsen försvaras på ett konstruktivt och förtjänstfullt sätt. **Uppfyller:** Ställningstagandena i uppsatsen försvaras på ett i huvudsak konstruktivt och förtjänstfullt sätt. **Uppfyller inte:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.
Handledning	**Uppfyller mycket väl:** Studenten har under kursen visat mycket god förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen.

Stockholms universitet

Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – inom givna tidsramar självständigt planera och författa ett examensarbete samt såväl skriftligen som muntligen klart redovisa resultatet av detta. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**Uppfyller väl:** Studenten har under kursen visat god förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen. **Uppfyller:** Studenten har under kursen visat i huvudsak god förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen. **Uppfyller inte:** Studenten har under kursen inte visat tillräcklig förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen.
Tidplan Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – inom givna tidsramar självständigt planera och författa ett examensarbete samt såväl skriftligen som muntligen klart redovisa resultatet av detta.	**Uppfyller mycket väl:** Studenten har visat mycket god förmåga att planera och genomföra arbetet genom att ha följt tidplanen och iakttagit tidpunkterna för inlämning av utkast under kursen. **Uppfyller väl:** Studenten har visat god förmåga att planera och genomföra arbetet genom att ha följt tidplanen och iakttagit tidpunkterna för inlämning av utkast under kursen. **Uppfyller:** Studenten har visat godtagbar förmåga att planera och genomföra arbetet. **Uppfyller inte:** Lägsta bedömning är Uppfyller vid inlämnad uppsats. *Observera att om studenten slutför uppsatsen med godkänt betyg senare än under det kurstillfälle då denne förstagångsregistrerades på kursen kan ett högre samlat betyg än BA inte erhållas på kursen.* *Observera att studenter är individer och att de kan arbeta på olika sätt med sin textproduktion. Vissa funderar länge andra*

Stockholms universitet

	är snabbare. En tidplan bör ses som ett flexibelt instrument. *I fråga om resursstudenter med utökad skrivtid gäller att den ordinarie skrivtiden (20 terminsveckor) förlängs med den utökade tid studenten har rätt till. Studenten ska meddela kursadministratören och handledaren detta vid kursens början samt examinator i samband med examinationen.* *Tiden kan även förlängas om särskilda skäl föreligger, exempelvis sjukdom/diagnos eller annan ohälsa som drabbar studenten eller nära anhörig. Ansökan om förlängd skrivtid görs på särskild blankett som kan laddas ned på kurshemsidan. Undertecknad blankett inges till examinator. Sjukdom m.m. ska styrkas med läkarintyg. Vid avbrott i uppsatsarbetet bör även kontakt omgående tas med kursadministratören och grupphandledaren angående undervisningen.*

I fråga om ECTS-betyg gäller följande förhållande mellan bedömningskriterier och betygskriterier:

Bedömningskriterium	**Betygskriterium**
Problemformulering Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa kännedom om rättssystemets roll inom det valda ämnesområdet samt kunskap om hur rätten inom området påverkar det övriga samhället.	**A:** Uppsatsens tema framstår som utomordentligt välvalt samt motiveras på ett utmärkt sätt. Problemformuleringen är utomordentligt tydlig och skarp samt väl avgränsad. Det framgår utomordentligt tydligt vad författaren önskar uppnå med diskussionen i uppsatsen. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A.

Stockholms universitet

– visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet.	**C:** Uppsatsens tema framstår som välvalt samt motiveras på ett bra sätt. Problemformuleringen är tydlig och skarp samt väl avgränsad. Det framgår tydligt vad författaren önskar uppnå med diskussionen i uppsatsen. D: Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Uppsatsens tema framstår som i huvudsak välvalt samt motiveras på ett i huvudsak bra sätt. Problemformuleringen är i huvudsak tydlig och skarp samt väl avgränsad. Det framgår i huvudsak tydligt vad författaren önskar uppnå med diskussionen i uppsatsen. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Faktakunskap och insikt i ämnet Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad kunskap i och förståelse av det ämnesområde som uppsatsen behandlar samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom området. – visa kunskap om andra ämnesområden som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna.	**A:** Faktainnehållet i uppsatsen framstår som utomordentligt relevant i förhållande till problemformuleringen och visar på en utomordentligt god insikt i rättsområdet samt i dess förhållande till andra delar av rättssystemet och samhället i övrigt. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Faktainnehållet i uppsatsen framstår som relevant i förhållande till problemformuleringen och visar på en god insikt i rättsområdet samt i dess förhållande till andra delar av rättssystemet och samhället i övrigt. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C.

Stockholms universitet

	E: Faktainnehållet i uppsatsen framstår som i huvudsak relevant i förhållande till problemformuleringen och visar på en i huvudsak god insikt i rättsområdet samt i dess förhållande till andra delar av rättssystemet och samhället i övrigt. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Framställning Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad kunskap i och förståelse av det ämnesområde som uppsatsen behandlar samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom området.	**A:** Framställningen är utomordentligt väl sammanhängande med en utomordentligt tydlig och logisk disposition koncentrerad till de centrala frågeställningar som gör sig gällande inom ramen för problemformuleringen. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Framställningen är väl sammanhängande med en tydlig och logisk disposition koncentrerad till de centrala frågeställningar som gör sig gällande inom ramen för problemformuleringen. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Framställningen är i huvudsak väl sammanhängande med en i huvudsak tydlig och logisk disposition koncentrerad till de centrala frågeställningar som gör sig gällande inom ramen för problemformuleringen. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.

Stockholms universitet

Material Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad kunskap i och förståelse av det ämnesområde som uppsatsen behandlar samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom området. – visa kunskap om andra ämnesområden som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna.	**A:** Det material som författaren har använt sig av framstår som utomordentligt relevant i förhållande till den valda problemformuleringen. Urvalet av material visar att författaren har gjort en utomordentligt noggrann inventering av källmaterialet på området. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Det material som författaren har använt sig av framstår som relevant i förhållande till den valda problemformuleringen. Urvalet av material visar att författaren har gjort en noggrann inventering av källmaterialet på området. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Det material som författaren har använt sig av framstår som i huvudsak relevant i förhållande till den valda problemformuleringen. Urvalet av material visar att författaren har gjort en i huvudsak noggrann inventering av källmaterialet på området. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Metod Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad förmåga att tillämpa de i förhållande till det valda ämnet relevanta	**A:** Metoden framstår i förhållande till den valda problemformuleringen som utomordentligt välvald. Metoden diskuteras och konkretiseras med hänsyn till den valda problemformuleringen på ett sådant sätt att en utomordentligt god förtrogenhet med valda metoden uppvisas. Den valda metoden

Stockholms universitet

rättsreglerna och göra kvalificerade juridiska bedömningar. – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet. – självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor.	återspeglas på ett utmärkt sätt i framställningen. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Metoden framstår i förhållande till den valda problemformuleringen som välvald. Metoden diskuteras och konkretiseras med hänsyn till den valda problemformuleringen på ett sådant sätt att en god förtrogenhet med valda metoden uppvisas. Den valda metoden återspeglas på ett gott sätt i framställningen. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Metoden framstår i förhållande till den valda problemformuleringen som i huvudsak välvald. Metoden diskuteras och konkretiseras med hänsyn till den valda problemformuleringen på ett sådant sätt att en i huvudsak *god* förtrogenhet med valda metoden uppvisas. Den valda metoden återspeglas på ett i huvudsak gott sätt i framställningen. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Analys och argumentation Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad förmåga att tillämpa de i förhållande till det valda ämnet relevanta	**A:** Den rättsliga argumentationen är utomordentligt tydlig, systematisk och logisk. Argumentationen uppvisar en utomordentligt hög grad av självständighet och en utomordentligt god förmåga att problematisera olika rättsliga frågeställningar med utgångspunkt i materialet.

Stockholms universitet

rättsreglerna och göra kvalificerade juridiska bedömningar. – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet. – självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Den rättsliga argumentationen är tydlig, systematisk och logisk. Argumentationen uppvisar en hög grad av självständighet och en god förmåga att problematisera olika rättsliga frågeställningar med utgångspunkt i materialet. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Den rättsliga argumentationen är i huvudsak tydlig, systematisk och logisk. Argumentationen uppvisar en tillfredsställande grad av självständighet och tillfredsställande förmåga att problematisera olika rättsliga frågeställningar med utgångspunkt i materialet. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Slutsatser Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – självständigt och kritiskt bedöma och värdera rättsreglerna inom det valda ämnesområdet med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**A:** Slutsatserna anknyter i utomordentligt hög grad till den inledande problemformuleringen samt framstår som utomordentligt väl underbyggda med hänsyn till den argumentation som har förts i uppsatsen. Slutsatserna sätts på ett utmärkt sätt in i en större relevant samhällelig och/eller vetenskaplig kontext. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Slutsatserna anknyter i hög grad till den inledande problemformuleringen samt framstår som väl underbyggda med hänsyn till den argumentation som har förts i uppsatsen. Slutsatserna sätts på ett gott sätt

Stockholms universitet

– visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens.	in i en större relevant samhällelig och/eller vetenskaplig kontext. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Slutsatserna anknyter i tillfredsställande grad till den inledande problemformuleringen samt framstår som i huvudsak väl underbyggda med hänsyn till den argumentation som har förts i uppsatsen. Slutsatserna sätts på ett i huvudsak gott sätt in i en större relevant samhällelig och/eller vetenskaplig kontext. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Källor och formalia, m.m. Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa fördjupad förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera komplexa juridiska frågeställningar inom det valda ämnesområdet.	**A:** Utmärkt noggrannhet och korrekthet dokumenteras i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Noggrannhet och korrekthet dokumenteras i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Noggrannhet och korrekthet dokumenteras i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning även om vissa smärre brister förekommer. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att

Stockholms universitet

	uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Språkbehandling Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**A:** Språkbehandlingen är såväl stilmässigt som grammatiskt utomordentligt god. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Språkbehandlingen är såväl stilmässigt som grammatiskt god. D: Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Språkbehandlingen är såväl stilmässigt som grammatiskt i huvudsak god. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Försvar Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – inom givna tidsramar självständigt planera och författa ett examensarbete samt såväl skriftligen som muntligen klart redovisa resultatet av detta. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**A:** Ställningstagandena i uppsatsen försvaras på ett utomordentligt konstruktivt och förtjänstfullt sätt. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Ställningstagandena i uppsatsen försvaras på ett konstruktivt och förtjänstfullt sätt. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Ställningstagandena i uppsatsen försvaras på ett i huvudsak konstruktivt och förtjänstfullt sätt. **F:** Uppsatsen innehåller ett eller flera tillkortakommanden som innebär att

Stockholms universitet

	uppsatsen inte når upp till de krav som anges för betyget E.
Handledning Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – inom givna tidsramar självständigt planera och författa ett examensarbete samt såväl skriftligen som muntligen klart redovisa resultatet av detta. – visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt till juridiken och yrkesrollen.	**A:** Studenten har under kursen visat utomordentligt god förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen. **B:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C:** Studenten har under kursen visat god förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Studenten har under kursen visat i huvudsak god förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen. **F:** Studenten har under kursen inte visat tillräcklig förmåga att ta tillvara och utveckla handledarens synpunkter på uppsatsen.
Tidplan Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – inom givna tidsramar självständigt planera och författa ett examensarbete samt såväl skriftligen som muntligen klart redovisa resultatet av detta.	**A:** Studenten har visat utomordentlig förmåga att planera och genomföra arbetet genom att ha följt tidplanen och iakttagit tidpunkterna för inlämning av utkast under kursen. Uppsatsen ska ha slutförts med godkänt betyg senast 20 terminsveckor efter förstagångsregistreringen på kursen. **B:** Studenten uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. Uppsatsen ska ha slutförts med godkänt betyg senast 20 terminsveckor efter förstagångsregistreringen på kursen.

Stockholms universitet

	C: Studenten har visat god förmåga att planera och genomföra arbetet genom att ha följt tidplanen och iakttagit tidpunkterna för inlämning av utkast under kursen. **D:** Uppsatsen uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E:** Studenten har visat i huvudsak godtagbar förmåga att planera och genomföra arbetet. **F:** Lägsta bedömning är E vid inlämnad uppsats. *Observera att om studenten slutför uppsatsen med godkänt betyg senare än under det kurstillfälle då denne förstagångsregistrerades på kursen kan ett högre samlat betyg än C inte erhållas på kursen.* *Observera att studenter är individer och att de kan arbeta på olika sätt med sin textproduktion. Vissa funderar länge andra är snabbare. En tidplan bör ses som ett flexibelt instrument.* *I fråga om resursstudenter med utökad skrivtid gäller att den ordinarie skrivtiden (20 terminsveckor) förlängs med den utökade tid studenten har rätt till. Studenten ska meddela kursadministratören och handledaren detta vid kursens början samt examinator i samband med examinationen.* *Tiden kan även förlängas om särskilda skäl föreligger, exempelvis sjukdom/diagnos eller annan ohälsa som drabbar studenten eller nära anhörig. Ansökan om förlängd skrivtid görs på särskild blankett som kan laddas ned på kurshemsidan. Undertecknad blankett inges till examinator. Sjukdom m.m. ska styrkas med läkarintyg. Vid avbrott i*

Stockholms universitet

	uppsatsarbetet bör även kontakt omgående tas med kursadministratören och grupphandledaren angående undervisningen.

Bedömningen av oppositionsmomentet

Studenten tränas vid de olika grupphandledningsseminarierna i att på ett kritiskt och konstruktivt sätt opponera på andras uppsatsutkast. I samband med examinationsseminariet betygsätts studentens förmåga att opponera på den färdiga uppsatsen. Opponenten ska här visa lägst godtagbar förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt granska och diskutera en annan students examensarbete. Således bör opponenten på ett kritiskt och konstruktivt sätt kunna diskutera författarens val av problemställning, metod, material, framställning, argumentation, etc.

Bedömningskriterium	**Betygskriterium**
Opposition Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa förmåga att på ett konstruktivt sätt bedöma och opponera på andra studenters examensarbeten.	**Uppfyller mycket väl**: Studenten har visat mycket god förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt bedöma och opponera på en annan students examensarbete. **Uppfyller väl**: Studenten har visat god förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt bedöma och opponera på en annan students examensarbete. **Uppfyller**: Studenten har visat godtagbar förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt bedöma och opponera på en annan students examensarbete. **Uppfyller inte**: Oppositionen uppvisar flera tillkortakommanden som innebär att denna inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.

Stockholms universitet

Bedömningskriterium	Betygskriterium
Opposition Bedömningskriteriet återspeglar huvudsakligen följande förväntade studieresultat i kursplanen: – visa förmåga att på ett konstruktivt sätt bedöma och opponera på andra studenters examensarbeten.	**A**: Studenten har visat utomordentlig förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt bedöma och opponera på en annan students examensarbete. **B**: Studenten uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget A. **C**: Studenten har inte visat god förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt bedöma och opponera på en annan students examensarbete. **D**: Studenten uppnår till övervägande del de betygskriterier som gäller för betyget C. **E**: Studenten har visat i huvudsak godtagbar förmåga att på ett kritiskt och konstruktivt sätt bedöma och opponera på en annan students examensarbete. **F**: Oppositionen uppvisar flera tillkortakommanden som innebär att denna inte når upp till de krav som anges för kriteriet Uppfyller delvis.

Samlad bedömning

Avslutningsvis gör rättande lärare en samlad bedömning av uppsats- och oppositionsmomentet för att på grundval av detta bestämma ett betyg på kursen. I kursplanen anges att uppsatsmomentet utgör 80 % medan oppositionsmomentet utgör 20 % av det samlade betyget. Observera att beträffande samtliga bedömningskriterier i de olika momenten måste lägsta godtagbara standard (uppfyller) uppnås. En uppsats som uppvisar brister avseende språket ska således underkännas även om uppsatsen i övrigt håller en godkänd standard. Syftet är att säkerställa att examensarbetena i alla avseenden uppfyller en fastställd lägsta standard. Den samlade bedömningen utgör inte en mekanisk summering av de olika bedömningskriterierna. Det gäller även avvägningen mellan uppsatsmomentet, oppositionsmomentet och handledningsmomentet. Matrisen ska istället betraktas som ett slags ”checklista” i syfte att säkerställa att den rättande läraren vid betygsättningen av ett examensarbete tar ställning till

Stockholms universitet

samtliga kvalitetsaspekter hos den akademiska uppsatsen och oppositionsmomentet. Den slutgiltiga bedömningen av kvaliteten hos ett examensarbete kan dock bara den rättande läraren och slutligen examinator göra, det vill säga att tillämpa betygskriterierna. Formellt fattar sedan examinator, det vill säga kursföreståndare, beslut om betyget.

Juridiska institutionen eftersträvar att bedömningen av examensarbetena ska bli så likvärdig som möjligt och därför arrangeras med jämna mellanrum lärar- och betygskollegier där handledning och examination av examensarbeten diskuteras.

Betygen meddelas samlat för kursen som helhet senast tre veckor efter det att examinations-veckan avslutats. Skälet till att betygen meddelas samlat är att förutom att rättande lärare ska gå igenom sina respektive examensarbeten, måste examinator/kursföreståndare ges tid att kontrollera att resultatet på kursen som helhet framstår som rimligt, det vill säga att bedömningen såväl inom som mellan ämnesområdena blir så likvärdig som möjligt.

Rättelse och omprövning av betyg

I fråga om begäran om rättelse och/eller omprövning av betyg på kursen finns särskilda anvisningar på Juridiska institutionens hemsida. Begäran om rättelse eller omprövning av betyg ställs till examinator och inlämnas till kursadministratören som diarieför begäran. Endast i de fall det samlade betyget framstår som *uppenbart* oriktigt har examinator en skyldighet att ändra betyget. Praxis är restriktiv. I begäran om rättelse och/eller omprövning bör studenten klargöra skälen till varför betyget är uppenbart oriktigt. Det räcker således inte med att studenten till skillnad från examinator anser att uppsatsen i olika avseenden borde ha förtjänat ett högre betyg. I det fallet gäller examinators bedömning.

Det bör observeras att en omprövning inte innefattar någon rätt till en förnyad granskning av uppsatsen i form av en så kallad *second opinion*. Omprövningen görs med utgångspunkt i uppsatsen och det existerande examinationsprotokollet (bedömningsmatrisen i Athena).

Underkända examensarbeten

En student vars uppsats har underkänts vid examinationsseminariet rekommenderas att ta kontakt med kursföreståndaren (examinator) som i samråd med rättande lärare beslutar om formerna för en ny examination. Vid smärre brister, exempelvis vissa språkliga brister och mindre formaliafel, kan det räcka med att studenten lämnar in en ny kompletterad version av uppsatsen för ny examination inom den tid som examinator i samråd med den rättande läraren bestämmer. Är det fråga om mer omfattande brister bereds studenten en ny examination i form av ett examinationsseminarium vid nästkommande examinationsomgång. Studenten placeras då in i en **uppsamlingsgrupp** för vilken det finns en särskild Athena-kurs. Denne genomgår sedan ett förberedande uppsamlingsseminarium i den nya gruppen inför examinationen. Vid det seminariet presenterar studenten arbetet för övriga i gruppen. Övriga studenter ges tillfälle att ge synpunkter eller ställa frågor. Någon handledning ges inte av ordföranden vid det aktuella tillfället. Underkänns examensarbetet vid ett andra tillfälle bereds studenten möjlighet att med

handledning författa en ny uppsats. I praktiken börjar därmed studenten om kursen med undantag för att ett högre betyg än BA inte kan uppnås på kursen. Studenten kan i samråd med sin handledare använda sin äldre text under förutsättning att den inte tidigare publicerats eller godkänts som akademiskt arbete. Vid tveksamhet bör studenten rådgöra med kursföreståndaren för att s.k. självplagiat ska kunna undvikas.

Frånvaro, sjukdom, funktionsnedsättning, försenad inlämning, etc.

Samtliga grupphandledningsseminarier på kursen är obligatoriska (se kursplanen). Kursen ges inte på distans vilket innebär att seminarierna i fråga hålls på campus. Om det föreligger särskilda skäl kan dock grupphandledaren besluta att ett visst grupphandledningsseminarium vara zoombaserat. Om särskilda skäl föreligger kan grupphandledaren även besluta att en viss student vid något enstaka seminarietillfälle ska få delta via zoom (hybridseminarium). Särskilda skäl kan vara sjukdom eller liknande. Arbete, studier, boende på annan ort och liknande utgör inte särskilda skäl för att få närvara via zoom.

Examinationsseminariet är obligatoriskt och ska alltid hållas på campus. Examinator kan dock medge att en student närvarar vid examinationsseminariet via zoom om synnerliga skäl föreligger för detta.

En student kan erhålla dispens från deltagande i projektseminariet, korrekturseminariet och avstämningsseminariet om särskilda skäl föreligger. Beviljas studenten dispens kan denne åläggas en tilläggsuppgift i syfte att kompensera för frånvaron. En sådan uppgift kan vara att vid s.k. uppsamlingsseminarium utgöra extraopponent. Som exempel på särskilda skäl kan nämnas laga förfall, till exempel sjukdom. Detsamma gäller i fråga om vård av nära anhörig vid dennes sjukdom. Arbete, studier på annan ort, deltagande i sportevenemang, semesterresor och liknande utgör inte särskilda skäl för dispens. Det är inte möjligt att erhålla dispens från flera seminarier oavsett skäl. För en student som exempelvis blir långvarigt sjuk är det bättre att avbryta kursen och istället registrera sig på en kommande kursomgång. I fråga om examinationsseminariet ges aldrig någon dispens från närvarokravet oavsett skäl. En student som är frånvarande från ett seminarium utan att dispensskäl föreligger får fullgöra obligatoriet vid ett senare tillfälle. Normalt innebär det att studenten ska inkomma med skriftliga synpunkter på det vid det aktuella seminariet framlagda texterna. Kompletteringen ska göras så snabbt som möjligt och måste göras innan de övriga obligatorierna löper ut. Utan särskilt beslut från kursföreståndaren föreligger endast rätt till individuell handledning under det kurstillfälle då studenten är förstagångsregistrerad på kursen.

Den student som av någon anledning avser att inte lämna in uppsatsen för examination under ordinarie kurstillfälle uppmanas att i god tid meddela grupphandledaren samt kursadministratören om detta. Studenten har sedan möjlighet att lämna in uppsatsen till det första examinationstillfälle som infaller efter ordinarie kurstillfälle. Denne placeras då in i en uppsamlingsgrupp för vilken det finns en särskild kurs i Athena. I uppsamlingsgruppen genomgår sedan studenten ett extra förberedande seminarium inför examinationen i den nya

Stockholms universitet

gruppen. Handledning ges inte efter ordinarie kurstillfälle. Undantag kan här göras för studenter med

på grund av diagnos eller sjukdom, vilka kan beviljas extra handledning under 45 minuter efter beslut av kursföreståndaren. Studenten laddar själv upp den slutliga uppsatsen i uppsamlingsgruppen inför examinationen. Datum för uppladdning i uppsamlingsgrupperna framgår i den särskilda Athenakurs som skapats för detta ändamål.

Den student som inte lämnar in utkast inom föreskriven tid till examinationsseminariet i uppsamlingsgruppen inför den examinationsomgång som följer efter det kurstillfälle då studenten förstagångsregistrerades bör läsa om kursen. Studenten kan i samråd med sin handledare använda sin äldre text under förutsättning att den inte tidigare publicerats eller godkänts som akademiskt arbete. Vid tveksamhet bör studenten rådgöra med kursföreståndaren för att självplagiat ska undvikas. Student har efter att ha läst om kursen en gång endast rätt till handledning i skälig omfattning.

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med **varaktiga funktionsnedsättningar**. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor. För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på Studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar.

När ansökan är mottagen kontaktas du av Studentavdelningen. Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg/besked som Studentavdelningen utfärdat. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Särskilt om **examinationstillfället**

Observera att du i god tid före examinationstillfället måste meddela att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. För information om när och hur anmälan om stöd ska vara genomförd se kursens lärplattform (Athena). Om anmälan inkommer senare än vad som anges i Athena, kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder måste du i god tid men senast vid kursstart meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Stockholms universitet

Disciplinförseelser

Förekomsten av plagiat, självplagiat och samt andra brott mot ordningsreglerna kan föranleda anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor eller den person som rektor utser, kan besluta om varning eller avstängning från studierna. Närmare information om självplagiat samt föreskrifter om examination och handläggning disciplinärenden finns på Juridiska institutionens hemsida.

Resursstudenter

Resursstudenter kan som ovan angivits ges rätt till förlängd skrivtid. Studenten följer då undervisningen i sin grupp under det ordinarie kurstillfället, det vill säga fram till och med korrekturseminariet. Därefter kan studenten välja att lämna in uppsatsen vid nästkommande examinationsomgång utan att detta påverkar möjligheten att erhålla AB som betyg på kursen. Studenten överförs då till en uppsamlingsgrupp efter det att det ordinarie kurstillfället avslutats. Denne genomgår även ett seminarium i uppsamlingsgruppen som förberedelse inför examinationen (se ovan under rubriken Frånvaro, etc.). Efter särskilt beslut av kursföreståndaren kan resursstudenten erhålla viss extra handledning under perioden mellan det ordinarie kurstillfället och examinationsomgången. Normalt rör det sig om ett extra individuellt handledningstillfälle (45 min.). Det tillfälle till individuell handledning som ges under det ordinarie kurstillfället kan inte sparas till efter korrekturseminariet. I övrigt gäller att uppsatsen betygsätts som normalt. Tidpunkten för inlämning av uppsatsen för examination i uppsamlingsgruppen anges i Athena.

En resursstudent som avser att utnyttja möjligheten till förlängd skrivtid ska i samband med kursstart meddela detta till kursadministrationen. Utöver detta ska även grupphandledaren underrättas senast i samband med det första projektseminariet.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att delta i den digitala kursvärderingen av kursen. Kursvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs vid kursvärderingen utgör värdefull information i utvecklingsarbetet. Med utgångspunkt i kursvärderingen tar sedan kursföreståndaren fram en kursrapport.

Roger Persson Österman
Kursföreståndare